

DETALJPLAN FÖR

**GUSTAVSBERG-INGARÖS FÖRSAMLINGS-
GÅRD KYRKETTAN (del av Ösby 1:5 m.fl.)**

VÄRMDÖ KOMMUN

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

GRANSKNINGSHANDLING

PBL (2010:900) i dess lydelse från 2 jan 2015

Dnr: 2023KS/0071 (Dp Stadsparken 2018KS/0253)

Datum: 2023-12-07

Samhällsbyggnadskontoret

Samrådet

Samråd för detaljplan för Stadsparken (Gustavsberg 2:1 m.fl.) har skett från 2020-01-14 till 2020-02-14. Information om samråd skickades ut enligt sändlista och samrådet kungjordes i Dagens Nyheter och i Nacka Värmdö Posten 2020-01-14 enligt plan- och bygglagen (2010:900) i dess lydelse efter 1 januari 2015 (PBL). Under samrådet fanns möjlighet att lämna synpunkter skriftligen. Vidare hölls Öppet hus i runda huset (biblioteket) 2020-01-30 där representanter från kommunen närvarade.

Planförslaget och alla bilagda handlingarna fanns att ta del av på servicecenter på Skogsbovägen 9–11 och på kommunens hemsida. Totalt har 25 yttranden inkommit under samrådet för detaljplan för Stadsparken. Samtliga yttranden finns att tillgå i sin helhet på samhällsbyggnadskontoret.

Samrådsredogörelse för detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan, del av Ösby 1:5 m.fl.

Efter samrådet delades detaljplan för Stadsparken i två delar, där församlingsgården Kyrkettan (del av Ösby 1:5 och delar av Ösby 1:1) utgör en egen detaljplan. Denna samrådsredogörelse bemöter inkomna yttranden under samrådet för detaljplan för Stadsparken som berör detaljplan för församlingsgården Kyrkettan.

Samrådsredogörelsen är indelad i fyra delar:

Del A. Sammanfattning av inkomna yttranden av allmänt intresse rörande församlingsgården Kyrkettan, samt avdelningens kommentarer

Del B. Ändringar mellan samråd och granskning

Del C. Inkomna yttranden samt planavdelningens kommentarer. Yttranden under rubriken ”sakägare” avser de som bedöms vara sakägare till aktuell detaljplan (Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan).

Del D. Sakägare och myndigheter som inte har fått sina synpunkter tillgodosedda.

Bilaga 1. Karta som redovisar de fastigheter där boende/fastighetsägare inkommit med synpunkter under samrådet.

Yttranden har lämnats av

Namn	Fastighetsbeteckning	Datum	Bemöts i denna samrådsredogörelse
Myndigheter			
1. Länsstyrelsen	-	2020-02-03	Delvis
2. Lantmäteriet	-	2020-02-12	Delvis
3. Försvarsmakten	-	2020-02-14	Ja
4. Trafikverket	-	2020-02-07	Nej
5. Trafikförvaltningen, Region Stockholm	-	2020-02-13	Delvis
6. Storstockholms brandförvar (SSBF)	-	2020-01-31	Delvis
7. Sjöfartsverket	-	2020-02-04	Delvis
8. Luftfartsverket	-	2020-01-16	Ja
9. Havs- och vattenmyndigheten	-	2020-01-22	Ja
Kommunala nämnder/kontor			
10. Bygg-, miljö och hälsonämnden	-	2020-03-05	Delvis
11. Kultur- och fritidskontoret	-	2020-02-06	Nej
Företag			
12. PostNord	-	2020-01-24	Ja
13. Vattenfall Eldistribution AB	-	2020-02-10	Delvis
14. Svenska kraftnät	-	2020-02-07	Ja

15. Skanova	-	2020-01-30	Ja
Sakägare/föreningar			
16. Boende på Grindstugatan (1)	Ösby 1:565	2021-05-07	Ja
17. Boende på Grindstugatan (2)	Ösby 1:565	2021-04-13	Ja
18. Boende på Grindstugatan (3)	Ösby 1:565	2021-04-13	Ja
19. Gustavsberg vägförening (GA:2)	-		
20. Gustavsberg-Ingårö församling	Ösby 1:5, Ösby 1:3	2020-02-17	Delvis
21. Föreningen Gustavsbergs vänner	-	2020-02-14	Delvis
Övriga			
22. Boende på Mariaterassen		2020-01-30	Nej
23. Boende Brf Blå Blom	Gustavsberg 2:6	2020-02-12	Nej
24. Brf Blå Blom	Gustavsberg 2:6	2020-02-10	Nej
25. Brf Nya Läkarvillan	Ösby 1:72	2020-02-14	Nej
26. Brf Doktorsgatan	Ösby 1:61, Ösby 1:62	2020-02-17	Nej
27. Nordika Fastigheter	Ösby 1:42	2020-02-13	Nej
28. Boende i Östra Ekedal	-	2020-01-22	Nej
29. Boende i Gustavsberg (1)	-	2020-01-27	Nej
30. Boende i Gustavsberg (2)	-	2020-02-17	Delvis

Del A. Sammanfattning av inkomna yttranden av allmänt intresse rörande församlingsgården Kyrkettan, samt avdelningens kommentarer

Nedan redovisas de viktigaste/vanligast förekommande frågor som inkommit gällande församlingsgården Kyrkettan.

Föreningssituationen behöver redovisas

I planbeskrivningen tillhörande detaljplan för församlingsgården redovisas föreningssituationen för aktuellt planområde.

Skyddsvärda träd behöver skyddas

Plankartan för detaljplan för Församlingsgården Kyrkettan kompletteras med skydd av skyddsvärda träd.

Förenlighet med artskyddsförordningen behöver klargöras

För att säkerställa att ett genomförande av detaljplan för församlingsgården Kyrkettan inte orsakar negativ påverkan på fladdermöss kommer planen säkerställa att skyddsåtgärder genomförs. Dessa säkras med exploateringsavtal och med upplysning på plankartan. Ett artskydds-PM ligger till grund för förslag av åtgärder.

Förslagets förenlighet på riksintresset för kulturmiljövården.

Påverkan på landskapsbild och kulturmiljön.

Länsstyrelsen bedömer i samrådsyttrande att planförslaget inte medför någon risk för skada på riksintresset för kulturmiljövården Gustavsberg. Planbeskrivningen har kompletterats med en utförlig redovisning av kommunens bedömning av påverkan på riksintresset.

Kommunens bedömning är sammantaget att planförslaget inte medför påtaglig skada, men kan ge en negativ påverkan på uttrycket ”de gemensamma byggnaderna”, och då gällande läsbarheten av KF-perioden och de gemensamma byggnader som tillfogades samhället då. Genom att kyrkettan får stärkt skydd i planförslaget kommer

förståelsen av platsen som ett historiskt samhällscentrum att kvarstå.

Tillkommande bebyggelse är utformad för att vara förenlig med områdets höga kulturvärden och riksintresset för kulturmiljövården och gestaltningen regleras i planhandlingarna. Syftet med utformningen är att tillföra en publik byggnad med höga arkitektoniska kvaliteter i centrala Gustavsberg.

Riksintressets uttryck som finns i de äldsta bruksgatorna kommer fortsatt vara läsbara i riksintresset. Den nya byggnadsvolymen och parkeringsplatsen inverkar dock på Grindstugatans enhetliga och utpräglade bostadskaraktär. Planförslaget bedöms dock inte leda till skada på uttrycket eftersom den nya byggnadsvolymen i placering skiljer sig från Grindstugatan och att gatans centrala beståndsdelar förblir intakta.

Planavdelningen instämmer i att placering och storlek på ny tillbyggnad kommer påverka vyn från Grindstugatan mot kyrkan, men bedömer att viktiga siktlinjer bevaras. Byggnadens orientering kan förstärka bruksgatans riktning mot kyrkan och mot Farstavikens vattenrum och fabriksområdet. Byggnadens utformning och volym avviker från Grindstugatans karaktär och skala. Den är anpassad för en publik verksamhet och för att ses som en del i helheten med den ursprungliga handelsboden och kyrkan.

Den nya byggnadsvolymen och parkeringsplatsen bedöms inverka något på Grindstugatans enhetliga och utpräglade bostadskaraktär. Planförslaget bedöms dock inte leda till skada på kulturmiljön eftersom den nya byggnadsvolymen i placering skiljer sig från Grindstugatan och då Grindstugatans centrala beståndsdelar förblir intakta.

Kyrkans roll som landmärke bedöms inte påverkas negativt av planförslaget. Det immateriella värdet av kyrkan som landmärke stärks till viss del genom att församlingshemmet ges möjlighet att stärka sin verksamhet i sin placering i det historiska centrumområdet.

Tillkommande bebyggelse bedöms tillföra positiva värden för stadsbilden, genom en arkitektur med hög kvalitet och välkomnande utformning.

Fastighetsrättsliga frågor ska beskrivas ytterligare.

Planbeskrivningen kompletteras med ytterligare redogörelse av fastighetsrättsliga frågor enligt synpunkter.

Dagvattenhantering ska redovisas i planhandlingarna.

Planhandlingarna kompletteras med en grundlig redogörelse av dagvattenhantering.

Trafikbullerpåverkan behöver beskrivas.

Bullerpåverkan på barnverksamheten i församlingsgården beskrivs i planhandlingarna. Detaljplanen säkerställer så att det finns tillgång till en tyst gårdsmiljö för öppen förskola och annan barnverksamhet inom fastigheten.

Trafiksäkerhet behöver säkras

I planarbetet för församlingsgården Kyrkettan har trafiksäkerhet och tillgång till parkering för besökare till församlingsgården och kyrkan hanterats.

Påverkan på närboende, skuggning och insyn

Avståndet mellan församlingsgården och det första huset på Grindstugatans högra sida blir mindre än idag. Gaveln mot norr är utformad utan fönster på våning två, för att minska insyn på närmaste bostadstomt. En solstudie visar på påverkan av skugga på del av bostadstomten på eftermiddagar under höst, vinter och vår. Den påverkan av skuggning och insyn som förslaget medför bedöms vara acceptabel.

Kommunikation med medborgare

Dialog med medborgare gällande samrådsförslaget har dels gjorts enligt plan- och bygglagen genom att information om samråd skickades ut till berörda och samrådet kungjordes i lokaltidningar. Vidare hölls Öppet hus i runda huset (biblioteket) under samrådstiden där representanter från kommunen närvarade. Planförslaget och alla bilagda handlingarna fanns att ta del av på kommunhuset Skogsbo samt på kommunens hemsida.

Del B. Ändringar sedan samråd

De ändringar som gjorts inom planområdet för församlingsgården Kyrkettan (del av Ösby 1:5 m.fl.) sedan samrådet listas nedan:

- Användningsbestämmelse har ändrats från C3KS2 (Samlingslokaler, kontor, öppen förskola) till R1 (besöksanläggning församlingsgård).
- Byggrätterna för tillkommande bebyggelse avgränsas med egenskapsgränser som reglerar placering, samt med nockhöjd och takvinkel. I samrådsförslaget reglerades byggrätternas storlek endast med nockhöjd och största byggnadsarea (e2).
- Utformningsbestämmelser har tillförts och formuleras mer precist än i samrådsförslaget.
- Formuleringen av varsamhetsbestämmelse på den äldsta byggnaden (fd handelsboden) har justerats något och rivningsförbud har införts som bestämmelse på plankartan.
- Bestämmelser om att bevara vegetation har införts på plankartan (n1 och n2).
- Bestämmelser för att säkerställa ytor och åtgärder för omhändertagande av dagvatten och skyfall har införts på plankartan.

Del C. Inkomna yttranden samt avdelningens kommentarer

Nedan presenteras en sammanfattning av inkomna yttranden. Alla yttranden finns att ta del av i sin helhet på samhällsbyggnadskontoret.

Observera att i denna samrådsredogörelse bemöts enbart synpunkter som bedöms beröra eller hanteras i detaljplan för församlingsgården Kyrkettan. Övriga synpunkter som berör frågor som hanteras i detaljplan för Stadsparken bemöts i samrådsredogörelsen för detaljplan för Stadsparken.

	Yttrande	Kommentar
1. Länsstyrelsen		
a)	<p><i>Sammanfattande bedömning</i></p> <p>Länsstyrelsen bedömer att det finns risk för att ett genomförande av detaljplanen innebär att strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävs i strid med gällande bestämmelser och att en bebyggelse blir olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.</p> <p>Kommunen behöver tydligare redogöra för de särskilda skäl som tillämpas för att upphäva strandskydd inom parkmarken. På nuvarande underlag bedömer Länsstyrelsen att det saknas skäl för att upphäva strandskyddet inom parkmarken i stadsparken.</p> <p>Till granskningskedet behöver kommunen</p>	

<p>beskriva vilken väg drivmedelstransporterna är tänka att gå. En bedömning av riskbilden och om det är nödvändigt med riskreducerande åtgärder behöver kompletteras till granskningskedet. Beroende på vilka åtgärderna är kan dessa behöva regleras med planbestämmelser.</p> <p>I planbeskrivningen saknas en bedömning av översvänningsriskerna och hur en översvämning av busstorget kan undvikas samt om åtgärder ska vidtas.</p> <p>Länsstyrelsen kan med befintligt underlag inte bedöma om planen kan genomföras utan risk för att människors hälsa påverkas negativt. Till granskningskedet behöver kommunen redogöra för föroreningarna samt göra en bedömning kring eventuellt åtgärdsbehov.</p> <p>Till granskningskedet behöver kommunen även komplettera med en övergripande bedömning om det föreligger risk för ras och skred samt om det krävs åtgärder för att minska risken för ras och skred.</p> <p>Om dessa problem kvarstår vid ett antagande kan Länsstyrelsen komma att ta upp planen för prövning enligt 11 kap. 10 § PBL. Planen kan då komma att upphävas enligt 11 kap. 11 § PBL.</p>	
--	--

	<i>Prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL</i>	
b)	<p><i>Strandskydd</i></p> <p>Utgångspunkten är att strandskyddet inte ska upphävas i större utsträckning än vad som behövs för att genomföra planen. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att fastigheten Östra Ekedal 1:54 (förskolan) är ianspråktagen på ett sådant sätt att det saknar betydelse för strandskyddets syften och att särskilt skäl enligt 7 kap. 18 c § punkt 1 MB kan tillämpas. Området inom fastigheten är iordningsställd med mindre anläggningar och hårdgjorda ytor. För GATA och GÅNG delar Länsstyrelsen kommunens bedömning att särskilt skäl enligt 7 kap. 18 c § punkt 1 och 5 MB kan tillämpas då dessa är infrastrukturanläggningar som är ett allmänt intresse som inte kan anläggas på annan plats och delar av området är ianspråktaget idag av väg. Inom områdena finns inte några särskilda naturvärden idag och områdena är påverkade av vägen. Större åtgärder kommer att krävas inom områdena.</p> <p>Länsstyrelsen anser att kommunen bör låta strandskyddet ligga kvar inom parkmark och att prövningen i stället får ske genom dispensprövning. Framför allt saknas en beskrivning av vilka åtgärder som planeras som förutsätter att strandskyddet upphävs</p>	<p>Frågan om strandskydd berör inte detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>

	<p>för parkmarken öster om Gamla Skärgårdsvägen. Länsstyrelsen saknar även en beskrivning av vägen för att kunna göra en bedömning om den är väl avskiljande i enlighet med vad som avses i 7 kap 18 c § punkt 2 MB. På nuvarande underlag bedömer Länsstyrelsen att ett upphävande inom parkområdet öster om vägen inte är förenligt med strandskyddsbestämmelserna.</p>	
c)	<p><i>Hälsa och säkerhet - Förorenade områden</i></p> <p>Planhandlingarna saknar en redogörelse för föroreningssituationen som omfattar hela planområdet. Bland annat behöver förekomst av flyktiga ämnen utredas på de platser där det kan misstänkas utifrån tillgänglig information, främst i områden där kemptvätt tidigare låg samt vid förskola.</p> <p>Planförslaget saknar även ett tydligt ställningstagande från kommunen hur man avser att hantera konstaterade och eventuellt nytillkomna föroreningar så att det inte föreligger några risker för människors hälsa efter planens genomförande. Både denna redogörelse och bedömning angående hur föroreningar ska hanteras behöver kompletteras till granskningskedet. Om det finns ett åtgärderbehov avseende föroreningar inom planområdet ska detta säkerställas med villkor för startbesked och i vissa fall även</p>	<p>I planbeskrivningen tillhörande detaljplan för församlingsgården redovisas föroreningssituationen för aktuellt planområde.</p> <p>Frågan bemöts i övrigt i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>

andra planbestämmelser.	
<p><i>Hälsa och säkerhet - Riskhänsyn avseende drivmedelstransporter</i></p> <p>Kommunen beskriver bland annat att drivmedel transporteras från väg 222 via Gustavsbergs allé till OKQ8 på Bleksängsvägen vilket innebär att transporter sker genom planområdet. Vidare bedömer kommunen att det inte behövs några säkerhetshöjande åtgärder eftersom mängden och frekvensen av farligt gods genom planområdet är låg.</p> <p>Del av väg Gustavsbergs allé kommer att tas bort och istället planläggas med park och busstorg. Detta innebär att de drivmedelstransporter som i dagsläget transporteras till OKQ8 via Gustavsbergs allé kommer att behöva välja en annan väg. Exempel på möjliga alternativa vägar är att transporterna väljer att gå via Gamla Skärgårdsvägen – Värmdögatan till OKQ8 på Blekängsvägen eller via Bagarvägen till OKQ8 på Blekängsvägen. Oavsett vilket av dessa två alternativ som väljs, kommer transporterna att komma närmre bebyggelsen. Kommunen behöver därför till nästa skede komplettera med ett resonemang kring vilken väg drivmedelstransporterna är tänka att gå. Därtill behöver kommunen beskriva och bedöma riskbilden för aktuellt planförslag</p>	<p>Frågan om riskhänsyn avseende drivmedelstransporter berör inte detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>

	<p>utifrån att transporterna går en annan väg. Om det är nödvändigt ska kommunen föreslå riskreducerande åtgärder och beroende på valet av åtgärder kan dessa även behöva regleras på plankartan.</p>	
d)	<p><i>Hälsa och säkerhet - Översvämningsrisk</i></p> <p>I planbeskrivningen saknas en bedömning avseende risk för framkomlighetsproblem vid höga flöden vid busstorget, och Länsstyrelsen kan inte utläsa att höjdsättning för detta finns på plankartan. Busstorget måste höjdsättas så att lågpunkten försvinner för att säkerställa framkomligheten vid skyfall och undvika översvämning av busstorget. Till nästa skede behöver kommunen komplettera planhandlingarna och redogöra för hur kommunen gjort bedömningen avseende översvämningsrisken vid planerade busstorget och eventuella framkomlighetsproblem för utryckningsfordon.</p>	<p>Frågan om översvämningsrisk vid busstorget berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
e)	<p><i>Hälsa och säkerhet – Geoteknik, skredrisk</i></p> <p>Precis som kommunen konstaterat ligger delar av planområdet inom ett akksamhetsområde; strandnära område där det finns förutsättningar för att skred i finjord kan ske. Kommunen skriver att de bör utreda risken för ras och skred och att detaljerade geotekniska utredningar</p>	<p>Frågan om skredrisk berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>

	<p>kommer att genomföras efter samråd.</p> <p>De geotekniska egenskaperna kan komma att ändras i ett framtida blötare och varmare klimat vilket är något som kommunen behöver ta hänsyn till.</p> <p>Kommunen behöver till granskningskedet göra en bedömning om det föreligger risk för ras och skred samt om det krävs åtgärder för att det inte ska finnas risk för ras och skred.</p>	
	<p><i>Rådgivande synpunkter</i></p>	
f)	<p><i>Kyrkliga kulturminnen</i></p> <p>Gustavsbergs kyrka omfattas av 4 kap. kulturmiljölagen (1988:950), KML, vilket framgår i planbeskrivning. I underlaget är det dock inte tydligt att området runt kyrkobyggnaden är kyrkotomt som också omfattas av 4 kap. KML. En kyrkotomt är ett område kring en kyrkobyggnad som hör samman med byggnadens funktion och miljö och som inte är begravningsplats. Länsstyrelsens bedömning är att kyrkotomten faller inom det området som prickmarkerats runt kyrkan.</p> <p>Enligt 4 kap. 2a§ KML får Länsstyrelsen fastställa gränsen för en kyrkotomt. På grund av den kommunala planeringen av kyrkotomten avser Länsstyrelsen att fastställa Gustavsbergs kyrkas kyrkotomt i</p>	<p>Frågan om kyrkliga kulturminnen berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>

	dialog med Gustavsberg-Ingårö församling.	
g)	<p><i>Skydd av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse</i></p> <p>Länsstyrelsen anser att det är positivt att byggnader som bedömts som kulturhistoriskt värdefulla värnas genom bestämmelser om varsamhet och skydd av kulturvärden. Länsstyrelsen anser att även rivningsförbud kan vara behjälpligt för att värna kulturmiljön inom denna plan, särskilt i de fall då byggnader bedömts som särskilt värdefulla.</p>	<p>Synpunkten noteras. Plankartan för detaljplan för Församlingsgården Kyrkettan kompletteras med en bestämmelse om rivningsförbud på den äldsta bygganden.</p>
h)	<p><i>Skydd av träd</i></p> <p>För att säkerställa att inga särskilt skyddsvärda träd skadas exempelvis av markkompaktering m.m. ska träd som avses att sparas inom planområdet, särskilt de skyddsvärda träden, skyddas inom ett område som är 15 gånger stammens diameter. Därutöver bör träd skyddas i enlighet med ”Standard för skyddande av träd vid byggnation” av Östberg och Stål.</p>	<p>Plankartan för detaljplan för Församlingsgården Kyrkettan kompletteras med skydd av skyddsvärda träd enligt Länsstyrelsens yttrande. Synpunkten bemöts även i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
i)	<p><i>Miljö kvalitetsnormer för vatten</i></p> <p>Länsstyrelsen anser att det är bra att kommunen har den övergripande synen på dagvattenhanteringen i relation till kravet på att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska följas. Med de av WRS (övergripande dagvattenutredning, 2019) föreslagna åtgärder för dagvattenhantering kommer</p>	<p>Synpunkten noteras. Ytor för fördröjning och rening av dagvatten ska säkras i detaljplan för församlingsgården Kyrkettan.</p>

	<p>den aktuella detaljplanen kunna bidra till att miljö kvalitetsnormerna följs.</p> <p>Länsstyrelsen rekommenderar att mer dagvatten fördröjs lokalt framöver jämfört med situationen idag. De planerade åtgärderna behöver också placeras på det för vattenkvalitet bäst lämpade sättet, vilket även framgår av dagvattenutredningen.</p> <p>Trots att kommunen har beaktat miljö kvalitetsnormerna på ett bra sätt, anser Länsstyrelsen att kommunen bör arbeta vidare med att förebygga de höga flöden av dagvatten genom parken som kommer från uppströms belägna parkeringar. Många bra förslag finns i dagvattenutredningen som kommunen i större utsträckning kan arbeta in i planförslaget.</p>	
	<p><i>Frågor av betydelse för planens genomförbarhet</i></p>	
j)	<p><i>Artskydd</i></p> <p>Enligt planbeskrivningen har observationer av flera olika arter fladdermöss gjorts. Alla fladdermöss i Sverige är fridlysta och omfattas av förbuden i 4 § artskyddsförordningen (2007:845). För att riva byggnader och avverka träd som utgör fortplantningsområden och viloplats krävs dispens från artskyddsförordningen varför kommunen behöver skaffa sig tillräckligt med kunskap. Länsstyrelsen</p>	<p>En inventering av fladdermöss kommer göras inom detaljplan för Stadsparken. För att säkerställa att ett genomförande av detaljplan för församlingsgården Kyrkettan inte orsakar negativ påverkan på fladdermöss kommer planen säkerställa att skyddsåtgärder genomförs. Dessa säkras med exploateringsavtal och med upplysning på plankartan. Ett</p>

	<p>rekommenderar därför att kommunen gör en förnyad artinventering då det är oklart om någon inventering gjorts efter 2013. Länsstyrelsen anser inte att inventeringen som gjorts är tillräckligt aktuell.</p> <p>Alla fåglar i Sverige är fridlysta och omfattas av förbuden i 4 § artskyddsförordningen (2007:845). Enligt Artportalen har observationer av mindre hackspett och stare gjorts inom planområdet.</p> <p>För att säkerställa att detaljplanen är förenlig med artskyddsförordningen bör kommunen, för de arter som förekommer inom planområdet, komplettera planbeskrivningen med en bedömning av hur respektive fridlyst arts bevarandestatus kommer att påverkas på nationell nivå samt i området av de planerade åtgärderna.</p>	<p>artskydds-PM ligger till grund för förslag av åtgärder.</p> <p>Yttrandet bemöts även i samrådsredogörelse för Stadsparken.</p>
	<p><i>Övriga synpunkter</i></p>	
k)	<p><i>Riksintresse Kulturmiljövård</i></p> <p>Länsstyrelsen bedömer att planförslaget inte medför någon risk för skada på riksintresset för kulturmiljövården Gustavsberg. Att läka samman grönstrukturer vid Gustavsbergs kyrka och Runda huset är positivt för riksintresset och stärker relationen mellan byggnaderna.</p>	<p>Synpunkten noteras. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
	<p><i>Behovsbedömning/undersökning</i></p>	

l)	<p>Länsstyrelsen har yttrat sig över behovsbedömningen den 16 januari 2019. Av yttrandet framgår att Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att detaljplanens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan och kommunen har tagit fram en miljökonsekvensbeskrivning till detaljplanen.</p>	<p>Synpunkten noteras. För detaljplan för församlingsgården Kyrkettan har ett förnyat undersökningssamråd gjorts med Länsstyrelsen.</p>
2. Lantmäteriet		
a)	<p><i>Ansvarsfördelning</i></p> <p>Det framgår inte vem som initierar de angivna omprövningarna av gemensamhetsanläggningar och ledningsrätter eller upphävande/ändring av servitut. Är meningen att detta ingår i ansvarsfördelningen på s. 73 och framåt? Dvs. t.ex. att VA-huvudmannen, som ansvarar för va-systemet, också ansvarar för att erforderliga omprövningar av ledningsrätter kommer till stånd?</p> <p>Lantmäteriet finner inte att något sådant framgår avseende gemensamhetsanläggningar eller servitut. Detsamma gäller kostnaderna för de ovan angivna åtgärderna hos Lantmäteriet; är det ansvarige som ska stå för dessa? Vidare framgår det inte att ersättningsfrågor aktualiseras vid dessa åtgärder. Detta är frågor som regelmässigt aktualiseras i det fastighetsrättsliga genomförandet av</p>	<p>Synpunkten noteras.</p> <p>Planhandlingar kompletteras med rätt information avseende de delar som berör detaljplan för församlingsgården Kyrkettan.</p> <p>Yttrandet bemöts i övrigt i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>

	<p>detaljplaner och som därför ska framgå av planbeskrivningen (4 kap. 33 § tredje stycket plan- och bygglagen, PBL).</p>	
b)	<p><i>Inlösen av mark</i></p> <p>Det framgår inte att mark som planeras för allmän plats kan lösas in, bl.a. inom Gustavsberg 1:43 och 2:6. Något nämns om att fastighetsregleringar ska ske med stöd av köp eller överenskommelser, men Lantmäteriet anmärker att det som anges i planbeskrivningen om avtal främst verkar röra Värmdö-Ingårö församling och att det därför är oklart hur pass medvetna samtliga berörda är av de förestående åtgärderna. Enligt Lantmäteriet är möjligheten till tvångsvis inlösen av mark en viktig konsekvens av detaljplanens genomförande som ska framgå av planbeskrivningen (4 kap. 33 § tredje stycket PBL).</p>	<p>Frågan om inlösen av mark som planeras för allmän plats berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingårö församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
c)	<p><i>Information om exploateringsavtal</i></p> <p>I planbeskrivningen anges att ett exploateringsavtal ska tecknas i senare skede. Det anges också olika åtgärder som exploatören ska bekosta samt på något ytterligare ställe anges åtgärder som exploatören ska ansvara för. Enligt 5 kap. 13 § 3 st. PBL ska kommunen, om avsikten är att ingå exploateringsavtal, redan i samrådsskedet redovisa avtalens huvudsakliga innehåll liksom</p>	<p>Synpunkten noteras.</p> <p>Planhandlingar kompletteras med information om exploateringsavtal och genomförandet.</p>

	konsekvenserna av att planen helt eller delvis genomförs med stöd av ett eller flera sådana avtal i planbeskrivningen.	
d)	<p><i>Redovisning av exploatörernas åtaganden</i></p> <p>Lantmäteriet konstaterar att lagstiftaren har avsett att exploatörens samtliga åtaganden ska redovisas på en översiktlig nivå, men bedömer att handlingarna i dess nuvarande skick inte uppfyller lagens krav på redovisning och därför behöver kompletteras.</p> <p>Till exempel anger kommunen på s. 79 i planbeskrivningen tre olika exempel på hur utbyggnaden av allmän plats kan finansieras (en fråga som inte sällan regleras i exploateringsavtal) utan att ange hur det är tänkt att ske i detta genomförande. Eftersom redovisningen inte är så tydlig som krävs finns det inte någon möjlighet för Lantmäteriet att utföra sin lagstadgade uppgift att i samrådsskedet lämna råd avseende tillämpningen av 6 kap. 40-42 §§ PBL. Använd gärna handboken ”Lantmäterimyndighetens roll i planeringsprocessen, Handbok 5 kap. 15 och 22 a §§ PBL” som stöd angående lagstiftningens krav när ni kompletterar planhandlingarna.</p>	<p>Synpunkten noteras. I detaljplan för församlingsgården Kyrkettan ingår ingen allmän platsmark.</p> <p>Yttrandet bemöts i samrådsredogörelsen tillhörande detaljplan för Stadsparken.</p>
e)	<p><i>Ersättning enligt 14 kap 10 § PBL</i></p> <p>Fastighetsägare kan vara berättigat</p>	<p>Synpunkten noteras.</p> <p>Planhandlingar kompletteras.</p>

	ersättning till följd av att dess byggnader anges med bestämmelser om skydd av kulturvärden (q), se 14 kap. 10 § PBL. Även detta är en möjlig ekonomisk konsekvens som ska framgå av planbeskrivningen.	Yttrandet bemöts även i samrådsredogörelsen för detaljplan för Stadsparken.
3. Försvarmakten		
a)	Försvarmakten har inget att erinra.	Noteras.
4. Trafikverket		
a)	<i>Förbättra framkomlighet</i> Trafikverket har identifierat att Gustavsbergsvägen och Skärgårdsvägen har betydelse vid omledning av trafik vid oplanerade störningar på väg 222. Med anledning av detta ser Trafikverket positivt på att förslaget till detaljplan innebär en förbättrad kapacitet och framkomlighet genom centrala Gustavsberg.	Frågan om framkomligheten berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.
5. Trafikförvaltningen		
a)	<i>Utveckling av kollektivtrafik</i> Trafikförvaltningen välkomnar planarbetet och betraktar omdaning av Gustavsberg som en möjlighet att säkra och utveckla kollektivtrafiken för framtidens behov.	Frågan om utveckling av kollektivtrafiken berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.

b)	<p><i>Redovisa koppling till RUF5</i></p> <p>Planens koppling till RUF5 2050 och de regionala förhållningssätten för prioriterat läge för stadsutveckling framgår inte i planbeskrivningen. Detta kan med fördel läggas till.</p>	<p>Noteras. Planbeskrivningen kompletteras enligt synpunkten.</p>
c)	<p><i>Funktioner för busstrafik saknas</i></p> <p>Trafikförvaltningen kan konstatera att föreslagna lösningar inte kommer att fungera för busstrafiken eftersom utrymme för erforderliga funktioner för buss inte är redovisade. Det saknas också byggrätt för personallokal för bussförarna.</p>	<p>Frågan om funktioner för busstrafiken berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
d)	<p><i>Krav på bussterminal uppfylls ej</i></p> <p>Trafikförvaltningen bedömer att ingen av de redovisade förslagen över bussterminallösning i handlingarna uppfyller de krav avseende kapacitet som ställts i terminalutredningen. Det är en stor brist att platser för reglering och uppställning inte rymms inom terminalen. Alla funktioner i en terminal behöver vara lösta för att trafikförvaltningen ska kunna kontrollera linjeföring och kapacitet i terminalen.</p> <p>Reglerplatser och uppställning behöver finnas i eller i direkt anslutning till terminalen. En lokalisering av dessa funktioner längre bort från terminalen är</p>	<p>Frågan om bussterminal berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>

	<p>förenlig med en ökad trafikeringskostnad med anledning av längre körvägar vilket i sin tur påverkar busstrafikens turutbud negativt. Förutom en ökad kostnad innebär längre körvägar också sämre framkomlighet i vägnätet, sämre för miljön och ökade bullervärden. Därför ser trafikförvaltningen ett stort behov av ytterligare studier för att lösa samtliga funktioner i terminalen och ser fram mot ett fortsatt samarbete med kommunen.</p>	
e)	<p><i>Synpunkter på utformning av bussterminal</i></p> <p>Trots att trafikförvaltningen i nuläget inte kan bedöma terminalförslagen i helhet bedöms att den västra bussgatan har en stor betydelse för terminalens flexibilitet. Flertalet linjer i Gustavsberg är vändande och behovet av korta och effektiva vändmöjligheter därmed stort. Enligt riktlinjer ska det finnas vändmöjlighet i båda riktningarna i en terminal.</p> <p>Förslagen utan den västra bussgatan uppfyller inte det kravet. Den västra bussgatan skapar förutsättningar för ett mer effektivt omlopp, kortare bytesvägar och kortare körvägar. Den triangulära terminalutformningen med västra bussgatan skapar även förutsättningar för en mer samlad och överblickbar terminal med kortare gångavstånd vid byten buss till buss. Gångvägar och gångavstånd i</p>	<p>Frågan om bussterminal berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingssgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>

	terminalen behöver studeras närmare i det fortsatta skissarbetet. Acceptabla gångavstånd anges i trafikförvaltningens Riktlinjer för terminaler.	
f)	<p><i>Stombusslinje G, framkomlighet</i></p> <p>Stomlinje G, från trafikförvaltningens stomnätsplan, bedöms få en mycket hög turtäthet och trafikerar Gustavsbergs allé-Bagarvägen-Skärgårdsvägen. Denna kan med fördel beskrivas i planbeskrivningen. Stomlinjen ska ges prioritet i gaturummet och ges sträckning i terminalen. Av den anledningen bör stomlinjen ha sina hållplatslägen på Bagarvägen. Enligt de redovisade förslagen får stomlinjen i riktning mot Slussen en egen körväg genom terminalen via Värmdögatan alternativt via den västra bussgatan. Trafikförvaltningen önskar även en redovisning av medelreshastigheter i vägnätet för att kunna bedöma stomlinjens framkomlighet.</p>	Frågan om stombusslinje G berör inte detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.
g)	<p><i>Gatusektioner</i></p> <p>Måtten i gatusektionerna går ej att tyda varför det inte går att yttra sig över de tilltagna ytorna (exempelvis sidan 65 i planbeskrivningen). Utformning av gator med busstrafik ska följa trafikförvaltningens riktlinjer i senaste utgåvan av RiBuss. trafikförvaltningen</p>	Frågan om gatusektioner berör inte detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.

	<p>förutsätter att körfält där buss ska trafikera är 3,5 m breda, vilket är det mått som är angivet i RiBuss. Om så inte är fallet behöver detta justeras. Värmdögatan ser ut att ha körfältsbredd 3,25 m vilket accepteras i undantagsfall för linjer i låg turtäthet och enbart med skriftligt godkännande av trafikförvaltningen, ett sådant undantagsfall bedöms inte tillämpligt i detta fall. Trafikförvaltningen ser helst att körfältsbredden breddas till 3,5 och att mittremsan istället smalnas.</p>	
h)	<p><i>Utformning av busshållplatser</i></p> <p>Det är viktigt att tillräckliga ytor för resenärsmiljöfunktioner tillskapas. Kommunen behöver bl.a. reservera utrymme för väderskydd vid hållplatslägen, tillräckligt många cykelparkeringar i anslutning till bussterminalen, vänthall, trafikinformation m.m. vissa funktioner är mer ytkrävande än andra och behöver tidigt tydliggöras för att kunna ges tillräckligt utrymme.</p>	<p>Frågan om busshållplatser berör inte detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
i)	<p><i>Elinfrastruktur för buss</i></p> <p>För att inte omöjliggöra eldriven busstrafik på sikt behöver terminalen förberedas för elinfrastruktur. Det innebär att platser för reglering/uppställning behöver kunna göras om till laddplatser med möjlighet till inkoppling på det lokala elnätet, vilket i viss</p>	<p>Frågan om elinfrastruktur berör inte detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>

	mån kräver extra utrymme.	
j)	<p><i>Finansiering av genomförande av bussterminal</i></p> <p>Kommunen förutsätts finansiera genomförandet av förändringarna av bussterminalen. Avtal behöver tecknas avseende ansvar för kostnad under genomförande- och driftskede för bussterminalen med dess funktioner och personallokal.</p>	<p>Frågan om bussterminalens genomförande berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
6. Storstockholms brandförsvaret (SSBF)		
a)	<p><i>Uppdatering av riskbedömning av identifierade riskkällor</i></p> <p>Utifrån riskidentifieringen har SSBF funnit ett antal riskkällor som bedöms kunna påverka risknivån inom planområdet. Dessa är farligt gods-led och riskfylld verksamhet.</p> <p>Dessa risker har utretts av Brandskyddslaget i en inledande riskanalys 2009. SSBF har i detta skede inget att erinra mot slutsatserna i denna utredning. SSBF rekommenderar att den tidigare upprättade riskbedömningen uppdateras och nyttjas i det fortsatta arbetet.</p>	<p>Frågan om de identifierade riskkällorna berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
b)	I övrigt har SSBF ingen kännedom om några ytterligare riskkällor i närheten till aktuellt planområde som bedöms kunna påverka planområdet i sådan omfattning att	Noteras.

	de behöver utredas vidare.	
c)	<p><i>Räddningsinsats</i></p> <p>Utifrån tillgängligt underlag har SSBF i detta skede inga anmärkningar på planerad bebyggelse ur ett räddningsinsatsperspektiv. Framkomlighet, tillgänglighet och tillgång till brandvatten vid händelse av en räddningsinsats måste beaktas i det fortsatta planarbetet och i projekteringen.</p>	Noteras.
7. Sjöfartsverket		
a)	Sjöfartsverket gör bedömningen att förslaget i enlighet med samrådsunderlaget inte kommer att påverka sjöfarten negativt och har därför inget att erinra.	Noteras.
b)	<p><i>Utformning av strandpromenad</i></p> <p>Med anledning av att området i söder angränsar mot den allmänna farleden 5291, bör strandpromenaden/bryggan utformas med hänsyn till båttrafiken i Farstaviken. Sjöfartsverket värnar framkomligheten på vattenvägarna och är i allmänhet restriktiv mot införande av ytterligare fartbegränsningar m.m. mot bakgrund av t.ex. buller från passerande fartyg eller svallskador på bryggor.</p>	<p>Frågan om strandpromenaden berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrketan.</p> <p>Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
c)	<p><i>Belysning</i></p> <p>All belysning inom planområdet bör</p>	Frågan om belysning som eventuellt skulle vara störande för sjötrafiken berör inte detaljplan

	utformas så att den inte verkar bländande för sjötrafiken eller påverkar funktionen på de ljuspunkter som är avsedda för säker navigation. Detta gäller även arbetsbelysning under anläggningsfaser.	för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.
8. Luftfartsverket		
a)	Luftfartsverket har inget att erinra mot detaljplanen.	Noteras.
9. Havs- och vattenmyndigheten		
a)	Myndigheten avstår från att lämna synpunkter på underlaget. Det innebär inte att myndigheten tagit ställning i sakfrågan eller till handlingarna i ärendet.	Noteras.
Kommunala nämnder/kontor		
10. Bygg-, miljö och hälsönämnden		
a)	<p><i>Byggnaders placering och utformning</i></p> <p>Det saknas byggrätt samt höjd och placering för bestämmelserna TORG1 och TORG2.</p> <p>Typ av centrumverksamhet bör specificeras i detaljplanen då beteckningen C för centrumverksamhet är bred vilket kan medföra att en mängd olika verksamheter kan bedrivas inne i byggnaden.</p> <p>Beteckningen VARSAM 1 bör specificeras; Får byggnaden byggas till så länge volymen behålls? En maximal byggrätt borde</p>	<p>Frågan om de planbestämmelser som lyfts berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>

	regleras även för byggnaden samt höjd.	
b)	<p><i>Marklov för ändrad marknivå</i></p> <p>Marklov krävs för ändrad marknivå +/- 50 cm och bör framgå i detaljplanen som ett förtydligande.</p>	<p>Frågan om ändrad marknivå mer än 50 cm berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingårös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
c)	<p><i>Strandskydd - parkmark</i></p> <p>Rekommenderas att endast hänvisa till särskilt skäl punkt 5 och ta bort punkt 1 och 2.2. Området bedöms inte vara ianspråktaget på ett sådant sätt som avses i punkt 1 och den väg som löper mellan aktuellt område och strandlinjen utgör inte ett hinder på det sätt som avses i punkt 2.</p>	<p>Frågan om strandskydd berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingårös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
d)	<p><i>Strandskydd - Strandpromenad</i></p> <p>Rekommenderar att ta bort punkt I som särskilt skäl då området inte bedöms vara ianspråktaget på ett sådant sätt som avses i den punkten.</p>	<p>Frågan om strandskydd berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingårös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
e)	<p><i>Dagvattenåtgärder</i></p> <p>Nämnden ser positivt på de planerade dagvattenåtgärderna. För att uppnå MKN för Baggensfjärden måste dock tillförseln av föroreningar från dagvatten begränsas i största möjliga mån, de ska inte öka. Mängden fosfor kommer enligt</p>	<p>Synpunkten noteras. Detaljplan för församlingsgården Kyrkettan ska säkra så att tillräckliga ytor finns för fördröjning och rening av dagvatten.</p>

	<p>planförslaget att öka om inte rening av vägdagvatten utförs efter exploatering, nämnden vill poängtera vikten av att så sker.</p> <p>Är den avsatta ytan för dagvattenanläggningen tillräcklig för att rena inkommande vatten? Enligt MKB bedöms dammen inte ha kapacitet att rena allt dagvatten som är planerat att ledas till den. En anläggning för rening av dagvatten är en miljöfarlig verksamhet som ska anmälas till bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden innan den anläggs.</p> <p>Viktigt att tänka på vid utformningen av parken är att använda växter som kan bidra med ett minskat näringsnetto till Baggensfjärden. D.v.s. att inte använda växter som bidrar till läckage av näringsämnen. Dagvatten får inte infiltreras genom förorenade massor.</p>	
f)	<p><i>Bostäder - trafikbuller</i></p> <p>En cirkulationsplats och busstorg nära husen på Mariaterrassen utgör en stor risk ytterligare förhöjda bullernivåer. Enligt bullerutredning behöver bullerdämpande åtgärder vidtas. Tidigare bullerutredning på Skärgårdsvägen gällande Åkerlyckan visar att bullervärdena länks med Skärgårdsvägen är för höga. Att kraven på bullernivåer vid fasad har sänkts från 55 till</p>	<p>Frågan om trafikbuller vid bostäder och trafikbuller vid förskolan Blomkulan berör inte detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p> <p>Gällande trafikbullerpåverkan inom detaljplan för</p>

<p>60 dBA har gjorts för att underlätta bostadsbyggande i bullerutsatta områden.</p> <p><i>Förskolor – trafikbuller</i></p> <p>Enligt Swecos bullerutredning är bullervärdena höga vid Mariaterrassen, delar av Ösby 1:72 samt Blomkulans förskola och den tänkta förskolan på fastigheten Ösby 1:5.</p> <p>Enligt kommunfullmäktiges beslut om inriktning för planering av centrala Gustavsberg anges bl.a. att byggnader ska vara anlagda med ett barnperspektiv samt att utveckling ska präglas av ett energi-, miljö- och klimatanpassat byggande, så att en långsiktig hållbar utveckling och målet om en god bebyggd miljö främjas, med beaktade av den regionala grönstrukturen. Men tanke på att bullernivåerna beräknas öka, bedömer nämnden att målen motverkas av det aktuella förslaget till detaljplan. Buller främjar varken barnperspektivet eller en god bebyggd miljö. Enligt miljöbalken är bullernivåer som överskrider fastställda riktvärden att betrakta som en olägenhet för människors hälsa. Barn anses vara en särskilt känslig grupp, förhöjda bullernivåer kan ge upphov till bl.a. trötthet, försämrad koncentration och inlärningsförmåga. Detta tas även upp i den Barnkonsekvensanalys som tagits fram i</p>	<p>församlingsgården Kyrkettans barnverksamhet:</p> <p>Detaljplanen säkerställer så att det finns tillgång till en tyst gårdsmiljö för öppen förskola och annan barnverksamhet inom fastigheten.</p>
--	--

	<p>samband med planarbetet. Barn betraktas enligt folkhälsomyndigheten även som en särskild riskgrupp för hörselskador. Små barn väljer dessutom inte alltid sin miljö själva, och kan vistas i miljöer utan att veta om att de kommer att exponeras för höga ljudnivåer. Kommunfullmäktige har även beslutat om en viljeriktning för centrala Gustavsberg, bl.a. anges att buller ska begränsas vid källan. Nämnden tolkar detta som att vägbuller ska begränsas genom bullerdämpande åtgärder, t.ex. genom bullerutredningens föreslagna bullerskärmar vid bostäder och förskolor. I planbeskrivningen anges dock att bullerskärmar vid Blomkulans förskola skulle påverka gestaltningen och kulturmiljön negativt. Om bullernivåerna inte minskas klarar planen inte att följa de lagkrav som finns. Nämnden bedömer att det behöver finnas en planbestämmelse som säkerställer att gällande riktvärden erhålls vid bostäder samt vid de båda förskolorna. Om det krävs bullerskärmar för att riktvärdena ska innehållas så bör det finnas en planbestämmelse om detta.</p>	
g)	<p><i>Blomkulans förskola</i></p> <p>Förskolan har flera brister utifrån de krav som ställs på en förskolelokal, bl.a. gällande ventilationen. En varsamhetsbestämmelse bör inte motverka möjligheterna att utföra de</p>	<p>Frågan om förskolan Blomkulan berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan</p>

	renoveringsåtgärder som behövs.	för Stadsparken.
h)	<p><i>Radon</i></p> <p>Radonmätning ska utföras i samband med bygglovsprövning.</p>	Noteras. Detta framkommer i planbeskrivningen.
i)	<p><i>Markföroreningar</i></p> <p>Markföroreningar har konstaterats i den provtagning som har utförts inom detaljplaneområdet. WSP rekommenderar bl.a. följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompletterande provtagning avseende föroreningar ska göras inför bygglov inom de delar som ska bebyggas med bostäder, förskola, lekpark och liknande (känslig markanvändning). • Överskottsmassor innehållande porslinsrester samt även övrig fyllningsjord kan inte hanteras fritt. Kompletterande prover av överskottsmassor bör utföras för att säkerställa korrekt masshantering. • Ytterligare grundvattenrör installeras för att säkerställa grundvattenkvaliteten, dels ur ett hälsoperspektiv då flyktiga föroreningar kan orsaka inomhusproblem, men även för att säkerställa att grundvattnet inte bidrar till belastning på Farstaviken. 	En kompletterande utredning för att säkerställa att föroreningssituationen har tagits fram för detaljplan för Stadsparken efter samrådet. I planbeskrivningen tillhörande detaljplan för församlingsgården redovisas föroreningssituationen.

	<p>Vid misstanke om föroreningar i jord eller vatten (t.ex. vid avvikande färg, lukt eller vetskap om tidigare verksamhet) ska miljöteknisk markundersökning med provtagning utföras. Provtagning av marken ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten och sanering får inte påbörjas innan anmälan om efterbehandling handlagts.</p> <p>Upplysning om eventuell förorening ska lämnas till bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun enligt 10 kap. 11 § miljöbalken.</p> <p>Nämnden bedömer att det i områden med förorenad mark (konstaterad eller vid misstanke) alltid behöver finnas med en planbestämmelse som säkerställer att sanering utförs vid behov. Till exempel: Bygglov/marklov ska inte ges förrän tillsynsmyndigheten enligt miljöbalken godkänt skyddsåtgärder.</p>	
j)	<p><i>Belysning</i></p> <p>I en detaljplan får kommunen, om det finns särskilda skäl, ange högsta tillåtna värden för störningar genom ljus. Med tanke på området betydelse för bl a fåglar, fladdermöss och insekter anser nämnden att detaljplanen bör innehålla begränsningar i eventuell belysnings färgton. Ett varmare ljus har visat sig mer</p>	<p>Noteras. Ett artskydds-PM med förslag till skyddsåtgärder för att säkerställa att ingen negativ påverkan görs på fladdermöss har tagits fram för detaljplan för församlingsgården Kyrkettan. Skyddsåtgärderna säkerställs bland annat genom avtal och planbestämmelser.</p>

	gynnsamt för fladdermöss, fåglar och insekter. Nämnden hänvisar i frågan till Jägerbrant A.K., 2018, <i>Ledbelysningens effekter på djur och natur med rekommendationer.</i>	
11. Kultur- och fritidskontoret		
a)	<p><i>Parken</i></p> <p>Utvecklingen av Stadsparken är enbart positiv. Kultur och fritidskontoret ser positivt på att det skapas en park med aktivitetsytor i centrala Gustavsberg då det i dagsläget råder en brist på spontana lek och aktivitetsytor och bostadsnära större rekreationsytor i kommunen. Med den ökande befolkningen i hamnen och i det framtida nya Gustavsbergs centrum ökar behovet ytterligare av bra rekreationsytor, varför parken blir ett välkommet tillskott.</p>	<p>Frågan om parken berör inte detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
b)	<p><i>Parkens utformning</i></p> <p>Kultur och fritidskontoret bidrar gärna med kunskap och erfarenhet i processen kring utformningen av parken. Det finns både bra och mindre ändamålsenliga exempel från de parker som finns på Värmdö och ett stor fokus bör ligga på hur kommunen kan skapa en trygg miljö.</p> <p>Trygga miljöer skapas både genom fysisk gestaltning samt belysning men också genom att få så hög besöksfrekvens som möjligt, gärna av vuxna och gärna på</p>	<p>Frågan om parkens utformning berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>

<p>utspridda tider. Ett mål med utformningen bör därför vara att blanda åldrar och att få vuxna att röra sig i området på ett naturligt sätt så många tider på dygnet som möjligt. Ett enkelt sätt är att blanda aktivitetsytor för vuxna, ex. utegym och hundlekplats, med ytor för barn, så som lekplatser eller mindre fotbollsytor.</p> <p>Önskvärt är att fokus ligger på aktivitetsytor hellre än stora gräsmattor. Tyvärr skapar stora öppna gräsytor ofta stora döda ytor och därmed otrygga miljöer.</p> <p>Det är också önskvärt att alla åldrar kan blandas på samma sida av vägen, dvs. att inte små barn hänvisas till norr om Värmdögatan och äldre barn på södra sidan. Dels blir det komplicerat för familjer med barn i olika åldrar att använda parkerna, och dels kan det skapa farliga trafiksituationer om barnen springer över vägen själva. Ett lyckat exempel är den stora lekparken som anlagts vid Ingarö spontanyta där en stor lekplats för de mindre på ett bra sätt har kompletterat fotbollsytor och grillplats som redan fanns. Det betyder att plats behöver avsättas till ett större lekredskap.</p> <p>I undersökningen Ung Livsstil 2019 framgår att ungdomar, speciellt flickor, uppskattar och efterfrågar ytor där de kan</p>	
--	--

	<p>utföra fria- och gratis aktiviteter, ex. utegym, motionsspår och badplatser. En stadspark bör därför även ta hänsyn till deras behov och önskemål, dialog bör ske via VKUng.</p> <p>För att aktivitetsytor ska kunna användas så stor del av året som möjligt bör vissa delar bestå av konstgräs, ex. en mindre fotbollsplan, ytorna bör också vara belysta. Ett utegym behöver belysningsstolpar på 6 meter för att ge ett bra ljus, vilket bör tillåtas.</p> <p>Planen behöver ta hänsyn till behovet av toaletter då det är ett av de mest grundläggande behoven för tillgänglighet, gärna RWC. Denna fråga bör därför beaktas. Gäller både busstorg och park.</p> <p>Slutsatsen är att detaljplanen bör tillåta en mycket flexibel utformning av parken och inte begränsa höjd på lekredskap eller mängden aktivitetsytor.</p>	
c)	<p><i>Fotoparken</i></p> <p>Kontoret ser positivt på att plats har avsatts i detaljförslaget för att bevara Fotoparken.</p> <p>Fotoparken är framtagna tillsammans med formgivare och vid förändringar av fotoparken är det angeläget att Kultur- och fritidskontoret är delaktiga i projektet och</p>	<p>Frågan om Fotoparken berör inte detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingssgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>

	utformningen av parken.	
d)	<p><i>Kulturmiljö och landskapsbild, Runda huset</i></p> <p>Runda huset är ett signifikant landmärke, väl värt att bevaras, men också svår att använda pga. sin utformning och ålder.</p> <p>Biblioteket som idag har sin verksamhet i huset ska flytta till nya kulturhuset i hamnen. Största utmaningarna ligger kring tillgänglighet, inomhusmiljö (värme och ventilation) samt ljudvolym då ljudet rör sig mellan alla våningsplan i den öppna ytan i mitten. Om kommunen har intentionen att ha ett levande centrum med verksamhet i Runda huset är det viktigt att detaljplanen inte begränsar förändring så strikt att huset inte går att använda på ett funktionellt sätt.</p>	<p>Frågan om runda huset berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
e)	<p><i>Namnsättning</i></p> <p>Då kultur- och fritidsnämnden ansvarar för namnändringen bör nämnden få ärendet i god tid innan beslut om namnet på parken ska fattas, gärna minst 2 månader innan. Det är bra med god marginal då det kan komma att utlysas en namntävling eller på annat sätt involvera allmänheten i namnfrågan.</p>	<p>Frågan om namnsättning av parken berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
Företag		
12. PostNord		

a)	Post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare. För att det ska kunna genomföras i praktiken behöver utdelningen standardiseras.	Noteras.
b)	PostNord delger information om placering av postlådor och uppmanar till dialog med PostNord i samband med nybyggnation.	Noteras.
13. Vattenfall Eldistribution AB		
a)	<i>Placering av E-område</i> Placering av E-området är okej för Vattenfall Eldistributions del under förutsättning att avtal upprättas mellan Vattenfall Eldistribution och kommunen/exploatören där det regleras hur kostnaderna hanteras samt att exploatören ansvarar för flyttkostnaden.	Frågan om placering av E-området hanteras inte i detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.
b)	<i>Ägare av elnät</i> Avseende ägare av elnätet har ni angivit att det är Vattenfall AB. Detta är felaktigt, det är Vattenfall Eldistribution AB som är ägare av elnätet inom planområdet.	Noteras. Planbeskrivningen justeras gällande denna information.
c)	<i>Information om elnätsanläggning</i> Vattenfall Eldistribution vill informera om att en eventuell flytt/förändringar av befintliga elnätanläggningar utförs av Vattenfall Eldistribution, men bekostas av	Noteras. Planbeskrivningen justeras gällande denna information.

	exploatören. Vattenfall Eldistribution önskar att ni justerar avseende detta i planhandlingarna.	
d)	Att avtal upprättas mellan Vattenfall Eldistribution och kommunen/exploatören där det regleras hur kostnaderna hanteras samt att exploatören ansvarar för flyttkostnaden.	Noteras.
e)	Vid eventuella schaktningsarbeten skall kabelutsättning begäras. Detta beställs via Post och telestyrelsens www.ledningskollen.se	Noteras.
f)	Befintliga elnätanläggningar måste hållas tillgängliga under alla skeden av plangenomförandet.	Noteras.
g)	Någon anläggning, tex byggnad, får inte uppföras invid elnätanläggning tillhörande Vattenfall Eldistribution så att de säkerhetsavstånd som framgår av Elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter inte innehålls.	Noteras.
14. Svenska kraftnät		
a)	Svenska kraftnät har inga ledningar inom området och betraktar detta ärende som avslutat från Svenska kraftnäts sida.	Noteras.
15. Skanova		
a)	Skanova har fortfarande mark- och luftburen teleanläggning i och i anslutning	Noteras.

	till planområdet i enlighet med bifogad nätkarta.	
b)	Vi förväntar oss att åtgärder för nya serviser till att kunna ansluta dessa fastigheter till Skanovas nät meddelas, möjliggörs och bevakas under ledningssamordningen i kontakter med Skanovas representant för området.	Noteras.
c)	Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning.	Noteras.
d)	Tvingas Skanova som även tidigare meddelats att vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra den föreslagna ledningsförläggningen förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.	Noteras.
Sakägare/föreningar		
16. Boende på Grindstugatan (1)		
a)	En ny stadspark är positivt.	Synpunkten noteras.
b)	<i>Ny byggnad som planeras på Grindstugatan</i> Boenden ifrågasätter huruvida den nya församlingsbyggnaden passar in i anslutning till befintlig, kulturhistoriskt värdefull bebyggelse på Grindstugatan. Ifrågasätter det nya församlingshemmets	Planavdelningen håller med om att den nya tillbyggnadens storlek avviker från skalan på husen på bruksgatan. Byggnadens utformning och volym är anpassad för en publik verksamhet och för att ses som en

<p>storlek och om det verkligen behövs en så pass stor byggnad för en öppen förskola.</p> <p>Ifrågasätter byggnadshöjden på 19 meter och menar att den nya församlingsbyggnaden kommer att försämra den utsikt Grindstugatan idag har mot kyrkan.</p> <p>Boenden påpekar att husen på Grindstugatan är från 1870-talet och inte 1970-talet som det står i planbeskrivningen från samrådet.</p>	<p>del i helheten med den ursprungliga handelsboden och kyrkan.</p> <p>Utformningen på den nya tillbyggnaden har noga studerats i planarbetet, och detaljplanen reglerar detta. Tillkommande bebyggelse är utformad för att vara förenlig med områdets höga kulturvärden och riksintresset för kulturmiljövården. Syftet med utformningen är att tillföra en publik byggnad med höga arkitektoniska kvaliteter i centrala Gustavsberg som har ett samtida uttryck samtidigt som den väl samspelar med kyrkan och handelsboden samt har ett medvetet möte med bruksgatan.</p> <p>Det immateriella värdet av kyrkan som landmärke stärks till viss del genom att församlingshemmet ges möjlighet att stärka sin verksamhet i sin placering i det historiska centrumområdet.</p> <p>Den nya byggnadsvolymen och parkeringsplatsen bedöms inverka något på Grindstugatans enhetliga och utpräglade bostadskaraktär. Planförslaget bedöms dock inte leda till skada på kulturmiljön</p>
--	--

		<p>eftersom den nya byggnadsvolymen i placering skiljer sig från Grindstugatan och då Grindstugatans centrala beståndsdelar förblir intakta.</p> <p>Planavdelningen instämmer i att placering och storlek på ny tillbyggnad kommer påverka vyn från Grindstugatan mot kyrkan, men bedömer att viktiga siktlinjer bevaras. Byggnadens orientering kan förstärka bruksgatans riktning mot kyrkan och mot Farstavikens vattenrum och fabriksområdet.</p> <p>En konsekvens av detaljplaneförslaget är att stadsbilden i detta läge kommer att påverkas och bli annorlunda mot idag. Korsningen i detta läge mellan Värmdögatan och Grindstugatan kommer bli mindre luftig och mer tätbebyggd. Tillkommande bebyggelse bedöms dock tillföra positiva värden för stadsbilden, genom en arkitektur med hög kvalitet och välkomnande utformning.</p> <p>Planbeskrivningen justeras med rätt årtal för bebyggelse.</p>
c)	<i>Trafik, parkering</i>	Den parkering med plats för ca 9

	Boenden menar att det inte är lämpligt att anlägga en parkering i början av Grindstugatan då detta kan skada riksintresset.	bilar som föreslås mot Grindstugatan placeras delvis på en befintlig vändplats. Ytan är tänkt att kringgärdas av en häck som ramar in parkeringsytan och bidrar till den rumslighet som häckarna och de både storvuxna som de nyplanterade alléträden längs gatan skapar. Åtgärden bedöms inte påverka kulturmiljön negativt i den utsträckning att den orsakar påtaglig skada.
d)	<p><i>Bevarande av träd</i></p> <p>Enligt grönstrukturplan ska befintliga ekar bevaras och vara synliga i stadsrummet.</p> <p>Det står två stora förmodat fridlysta ekar på kullen där huset ska byggas. Det är inte förenligt med grönstrukturplanen.</p>	<p>De två träden på kullen är av arten lönn och ny byggnad ska placeras så att de kan bevaras. Träden förses med förbud mot fällning i detaljplanen.</p> <p>Två träd i fastighetsgräns mot norr behöver dock fällas för att planen ska kunna genomföras. Detta bedöms ge konsekvens på den lummiga karaktären i gränsen. Nyplantering av träd planeras på entréplatsen mot Värmdögatan och häckar och buskar ska planteras för att rama in fastigheten och ansluta till karaktären längs Grindstugatan.</p>
17. Boende på Grindstugatan (2)		
a)	<i>Ny byggnad på Grindstugatan</i>	Se planavdelningens svar på

	Synpunkt gällande att den nya församlingsbyggnaden på Ösby 1:5 m.fl. kommer att förstöra Grindstugatans kulturmiljö. Boenden menar att en byggnad på 2–3 våningar i början av gatan gör att huset på Grindstugatan 2 blir inklämt och att gatans ursprungliga utseende förstörs.	synpunkt 28 b ovan.
b)	<i>Ny sträckning av Värmdögatan.</i> Undrar varför Värmdögatan förlängs till Gustavsbergs centrum. Synpunkt gällande att kyrkans lekplats och parken kommer att utsättas för buller från omkringliggande trafik.	Frågan om Värmdögatan berör inte detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.
18. Boende på Grindstugatan (3)		
a)	<i>Det nya församlingshemmets storlek</i> Boenden menar att den nya byggnaden är 850 kvm, 19 meter hög i 3 våningar och placerad 4 meter från tomtgränsen. Boenden menar att det nya församlingshemmet påverkar kulturmiljön i området på ett negativt sätt. Ifrågasätter om kommunen rådfrågat Länsstyrelsens kulturenhet under planarbetets gång.	Dialog med länsstyrelsen har förts inom ramen för planarbetet. Länsstyrelsen kommer också ges möjlighet att yttra sig på planens granskningsförslag bland annat gällande påverkan på riksintresset för kulturmiljövården. Den tillkommande tvåvåningsbyggnaden tillåts ha en högsta höjd till nock på cirka tolv meter överanslutande Värmdögatans marknivå. Planbestämmelsen som reglerar nockhöjden på tvåvåningsbyggnaden (+19 meter)

		<p>relaterar till nollplanet (ungefär ”meter över havet”).</p> <p>Se vidare svar på yttrande 28 b ovan.</p>
b)	<p><i>Skuggningsverkan</i></p> <p>Synpunkt gällande att den nya församlingsbyggnaden orsakar skugga och insyn på boendens tomt, samt skymmer en del av den utsikt som fastigheten har idag.</p>	<p>Avståndet mellan församlingsgården och det första huset på Grindstugatans högra sida blir mindre än idag. Gaveln mot norr är utformad utan fönster på våning två, för att minska insyn på närmaste bostadstomt. En solstudie visar på påverkan av skugga på del av bostadstomten på eftermiddagar under höst, vinter och vår. Den påverkan av skuggning och insyn som förslaget medför bedöms vara acceptabel.</p>
c)	<p><i>Buller</i></p> <p>Synpunkt gällande ökad bullernivå till följd av ny vägdragning och mer trafik. Fråga gällande hur bullernivåerna kan komma att bli i framtiden.</p>	<p>Frågan om bullerpåverkan till följd av ny vägdragning berör inte detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p> <p>Planavdelningen konstaterar att församlingsgårdens verksamhet inte bedöms störas av buller.</p>
<p>19. Gustavsbergs vägförening (GA:2)</p>		

a)	<p><i>Framkomlighetsproblem på Grindstugatan</i></p> <p>Vägföreningen har synpunkter på att en förlängning av Gamla Skärgårdsvägen kommer ge negativa konsekvenser för Grindstugatan. Det kommer bli svårare att komma ut på huvudgatan vilket kan leda till köbildning och också försvåra för infart på den smala gatan.</p> <p>Denna typ av lösning kan även skapa problem med smittrafik genom området Höjdhagen vid kösituationer på den förlängda Gamla Skärgårdsvägen. Problemet består av att vägnätet inte har kapacitet att svälja ett ökande antal bilar på väg igenom.</p>	<p>Frågan om framkomlighetsproblem på Grindstugatan till följd av ombyggnad av Skärgårdsvägen hanteras inte i detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
20. Gustavsberg-Ingarös församling		
a)	<p><i>Stadspark och genomförandetid</i></p> <p>Församlingen anser att parken med rekreativsmöjligheter, dammar, kiosk och plats för lek- och aktivitetsytor med mera på ett övergripande plan gynnar församlingens verksamhet.</p> <p>Församlingen anser att genomförandetiden på 15 år kan vara ett bekymmer då långa genomförandeplaner kan skapa oro och osäkerhet.</p>	<p>Noteras. Genomförandetiden för detaljplan för församlingsgården Kyrkettan ska ses över i planarbetet.</p> <p>Övrig synpunkt på parken hanteras inte i detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet/synpunkten bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
b)	<p><i>Trafiklösningen</i></p> <p>Den föreslagna trafiklösningen är inte optimal för församlingens verksamhet då</p>	<p>I planarbetet för församlingsgården Kyrkettan har trafiksäkerhet och tillgång till</p>

	<p>Värmdögatan separerar kyrkan från församlingsgården. Församlingen föreslår att inte öppna Värmdögatan för genomfartstrafik.</p> <p>Församlingen föreslår en hastighetsbegränsning om 30 km/h på Värmdögatan med säkra passager för gående om Värmdögatan öppnas för genomfartstrafik. Församlingen önskar även en busshållplats vid kyrkan.</p> <p>Vid dop, vigsel, begravningar och evenemang krävs omfattande besöksparkeringar som kyrkan inte kan ansvara för. Genom att ta bort besöksparkering och infartsparkering vid Bagarvägen och i stället ha kantstensparkering längs med Bagarvägen blir avståndet till kyrkan längre.</p> <p>Församlingen menar att detaljplanen måste säkerställa att det finns trottoarer och övergångsställen med ljussignaler för att på ett säkert sätt kunna promenera till kyrkan.</p> <p>Församlingen menar att de föreslagna parkeringsplatserna bredvid lekplatsen skapar risk för olyckor.</p>	<p>parkering för besökare till församlingsgården och kyrkan hanterats. I planbeskrivningen redovisas lösningar som säkerställer en trafiksäker miljö inom planområdet.</p> <p>Frågan om att öppna Värmdögatan för genomfartstrafik hanteras inte i detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
c)	<p><i>Ny barnkonsekvensanalys</i></p> <p>Församlingen menar att det krävs en ny barnkonsekvensanalys då nuvarande underlag togs fram innan Barnkonventionen blev lag.</p>	<p>Konsekvenser för alla medborgare och barn beskrivs i planhandlingarna till detaljplan för församlingsgården Kyrkettan.</p> <p>Yttrandet gällande ev behov av ny</p>

		barnkonsekvensanalys för fortsatt planarbete för Stadsparken bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.
d)	<p><i>Buller/ sprickbildningar på husen</i></p> <p>Kyrkan, arbetsplatsen i Kyrkettan, den öppna förskolan samt annan viktig verksamhet i församlingsgården är känslig för bullerstörningar. Församlingen framhåller vikten av att de riktvärden som finns för buller inte överskrids.</p> <p>Församlingen menar att en hastighetsbegränsning om 30 km/h är ett måste på för att minimera sprickbildning i närliggande byggnader när tung trafik trafikerar Värmdögatan.</p>	<p>I detaljplanearbetet för församlingsgården Kyrkettan kommer frågan om bullerpåverkan från dagens och prognosår att hanteras. Planavdelningen bedömer att församlingsgården inte kommer påverkas av störning från trafikbuller inomhus eller på den skyddade gården.</p> <p>Frågan om eventuell ökat trafikbuller från detaljplan för Stadsparken bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
e)	<p><i>Natur och markförhållanden</i></p> <p>Planområdets norra del har pekats ut som en skyddsvärd trädmiljö. Planområdet ingår i ett kärnområde för ek och innehåller två stycken klass 1 värdekärnor samt flera klassade fristående ekar. Församlingen framhåller att skötsel bör</p>	<p>Frågan om ekmiljöerna hanteras inte i detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>

	begränsas till röjning av sly samt sent slätter.	
f)	<i>Kyrkans plats</i> Församlingen anser att det är bra att kyrkan lyfts fram som en viktig och synlig markering i parken. Att planen möjliggör utbyggnad av en ny församlingsgård samt modernisering av Kyrkettan anses positivt.	Synpunkten noteras.
g)	<i>Kyrkbacken</i> Kyrkan ligger på en markant kulle som höjer sig nästa 8 m ovan lägre delar. Platsen är ett viktigt inslag i landskapsbilden och är bland det första en besökare till Gustavsberg möter. Församlingen framhåller att detta område kan utformas med gradängar i backen samtidigt som det nedanför slänten kan utformas en plan som kan fungera som enkel scen. Detta skulle kunna skapa en mötesplats och ge liv till parken. Församlingen önskar även möjlighet till mindre byggnader för restauranger, kioskverksamhet och toalett i parken. En lokal på ca 50 kvm är ett krav. Församlingen undrar vidare om tillstånd krävs för att bygga ett växthus.	Frågan om kyrkbacken hanteras inte i detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.
21. Föreningen Gustavsbergs vänner		
a)	<i>Allmänt - Gustavsbergs bostadsutveckling påverkar trafiklösningen i centrum</i>	Frågan om grönområden och rekreativsmöjligheter hanteras

	<p>Föreningen anser att detaljplaneförslaget inte möter de krav på grönområden, rekreativsmöjligheter, trafik- och parkeringslösningar som finns i Gustavsberg.</p> <p>Föreningen menar att Bagarvägen som genomfartsväg med planerad bebyggelse tätt intill påverkar boendemiljön negativt.</p>	<p>inte i detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
b)	<p><i>Behov av kollektivtrafik över tid</i></p> <p>Föreningen uttrycker oro kring hur detaljplaneområdet faktiskt kommer att se ut när platsen står klar, då detaljplanens genomförandetid är 15 år och behovet av kollektivtrafik kan komma att förändras under denna tid.</p> <p>Föreningen anser att det är otydligt vad skillnaden är på de två alternativa utformningar för vägnätet som nämns på sida 27 i planbeskrivningen.</p>	<p>Frågan om trafik och bussterminal hanteras inte i detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
c)	<p><i>Fördelar med förslaget</i></p> <p>Föreningen är positiv till förslagen rondell i korsningen vid Farstaviken, men menar att föreslagna trafiklösningar i övrigt är sämre än den som finns idag. Föreningen föreslår fyra filer mellan Aspviksvägen och rondellen vid Farstaviken med separata bussfiler.</p> <p>Föreningen menar att nuvarande bussterminal har alla hållplatslägen samlade intill centrumbyggnaden, vilket gör det lätt</p>	<p>Synpunkterna noteras. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>

	<p>att hitta hållplatslägena. Med hastighetsbegränsningen 30 km/h är olycksrisken vid övergångsstället i centrum minimerad.</p>	
d)	<p><i>Nackdelar med förslaget</i></p> <p>Planförslagets nackdelar behöver åtgärdas i planarbetet. En detaljplan bör inte tas fram förrän en acceptabel trafik- och kollektivtrafiklösning finns på plats.</p> <p>Föreningen menar att det är otydligt i planförslaget hur de olika busslinjerna kommer att gå genom området.</p> <p>Föreningen anser att Värmdögatan inte bör öppnas för genomfartstrafik, och uttrycker oro över trafiksäkerheten, då många gångtrafikanter kommer att korsas vägen mellan kyrkan och församlingsgården.</p> <p>Föreningen uttrycker oro kring att kostnaderna för förslaget kommer att belasta bostads- och lokalhyror i tillkommande bebyggelse i Gustavsbergs Centrum.</p> <p>Att göra Bagarvägen till en genomfartsväg och samtidigt planera för bebyggelse tätt intill på Kvarnbergets branta norrsluttning rimmar illa för boendemiljön anser föreningen.</p> <p>Föreningen har också synpunkter på planarbetet för Gustavsbergs centrum,</p>	<p>Detaljplaneförslaget för Församlingsgården kyrkettan har utformats med lösningar som ska fungera med befintlig trafik och parkeringslösning, samt med de förändringar som planeras i detaljplanen för Stadsparken.</p> <p>Inom församlingsgårdens fastighet planeras för ytterligare parkeringsplatser, som kan nyttjas för besökare till barnverksamheter och minska behov av att korsa Värmdögatan. I utformningen av en ny genomfartsgata kommer placering och utformning av säkra passager studeras noga.</p> <p>Övriga frågor om trafik och parkering som framförs i yttrandet hanteras inte i detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan.</p> <p>Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>

	<p>gällande torget, trafikföringen och butikslokaler.</p> <p>Föreningen menar att Gustavsbergs båtklubb behöver parkeringsmöjligheter vid Bagarvägen.</p> <p>Föreningen är negativ till att en del av dagens parkeringsplatser försvinner när Värmdögatan byggs om.</p> <p>Föreningen anser att Stadsparken inte är ett passande namn då Gustavsberg inte är en stad. Föreningen föreslår namnet Kyrkparken.</p> <p>Föreningen undrar hur fotoparken påverkas av planförslaget.</p>	
e)	<p><i>Församlingsgården</i></p> <p>Föreningen anser att församlingsgården bör brytas ut ur planen och behandlas i en separat planprocess.</p>	Noteras.
Övriga		
22. Boende på Mariaterrassen		
a)	<p><i>Påverkan på runda huset och placering busstorg</i></p> <p>Synpunkter på att bussterminal kring runda huset är olämpligt pga de många aktiviteter för barn och unga i huset och då husets och områdets kulturmiljövärden riskerar att påverkas negativt. Saknar också redovisning av hur busstrafiken är tänkt att dras. Bussterminal bör förläggas till</p>	<p>Frågan om påverkan på runda huset och busstorg berör inte detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>

	<p>Bagarvägen, där behovet att korsna vägar minskar.</p> <p>Bagarvägen och Bleksängsvägen blir barriärer mot parken.</p> <p>Är negativ till att grönområden och ekområden bebyggs med bostäder, eftersom frisk luft, öppen natur och närhet till vatten bör prioriteras i Värmdö.</p>	
23. Boende i BRF Blå blom (Mariaterrassen)		
a)	<p><i>Ökad trafikbullerpåverkan</i></p> <p>Synpunkt på att bostäderna på Mariaterrassen kommer bli mer bullerutsatta när Bagarvägen öppnas för genomfartstrafik. Den boende efterfrågar därför ett bullerplank mot vägen och planteringar för att dölja planket mot bostäderna.</p>	<p>Frågan om påverkan på BRF Blå blom berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
24. Blå blom bostadsrättsförening		
a)	<p><i>Stadsparken</i></p> <p>Föreningen ser positivt på en utbyggnad av Stadsparken, påverkan på boendemiljön måste dock beaktas vid planeringen.</p>	<p>Frågan om påverkan på bostadsrättsföreningen Blå blom hanteras inte i detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
b)	<p><i>Inlösen av mark och avskärmning</i></p> <p>Planförslaget medför inlösen av del av</p>	<p>Frågan om påverkan bostadsrättsföreningen Blå blom</p>

	föreningens mark och trafiken kommer nära bostäderna och balkonger. Efterfrågar vegetation som kan avskärma Skärgårdsvägen och föreningens mark för att minska buller och ge en trevligare miljö.	berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.
c)	<i>Gångvägens anslutning till Bagarvägen</i> Efterfrågar en åtgärd för att få en trafiksäker korsning mellan Bagarvägen och den branta gångvägen som används som skolväg.	Frågan om gångvägen berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.
d)	<i>Trafikbuller</i> Synpunkt på att genomföra de bullerdämpande åtgärder vid fasad som föreslås i bullerutredningen samt utöver detta även en avskärmning mot Bagarvägen för att skapa en tydlig gräns mellan trafik- och boendemiljön.	Frågan om trafikbullerpåverkan bostadsrättsföreningen Blå blom berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.
e)	<i>Synpunkt på vägdragning</i> För att minska påverkan på boendemiljön på Mariaterrassen avstyrker bostadsrättsföreningen alternativ 1 i trafikanalysen (Sweco, 2019) ”Maximal-exploatering - Alternativ med ny centrumgata”.	Frågan om vägdragning hanteras inte i detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.
25. Brf Nya Läkarvillan		
a)	<i>Värmdögatan blir en barriär mot stadsparken</i> Bostadsrättsföreningen är orolig för att	Frågan om Värmdögatans förlängning hanteras inte i

	<p>Värmdögatans förlängning blir en barriär mellan Höjdhagen och Stadsparken. Föreningen uttrycker också oro kring säkerheten och tillgängligheten mellan Värmdögatan och Kyrkparken, vilken idag används mycket av boende i föreningen.</p>	<p>detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
b)	<p><i>Barriärverkan mellan kyrkstallet och stadsparken</i> Om kyrkstallet öppnas för publika verksamheter är det ytterligare ett skäl till att säkerställa god trafiksäkerhet och tillgänglighet mellan Höjdhagen och stadsparken.</p>	<p>Frågan barriärverkan berör inte i detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
c)	<p><i>Minska barriärverkan med gångfartsområde</i> Brf Nya Läkarvillan föreslår att det skapas ett gångfartsområde på Värmdögatan mellan Kyrkparken och den nya stadsparken. Att fordonsförare har väjningsplikt gentemot gångtrafikanter skulle också vara ett bra sätt att skydda gående och lekande barn utan att hindra en effektiv trafiklösning i Gustavsberg. Ett bra exempel på ett gångfartsområde finns längs Hamngatan i Sundbyberg längs en sträcka där det finns park på båda sidorna av vägen.</p>	<p>Frågan om förslag till gångfartsområde på Värmdögatan hanteras inte i detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
d)	<p><i>Hastighetsänkning och övergångsställen</i> För att hastighetsbegränsningar på 30 km/h ska efterlevas behövs hastighetsdämpande åtgärder som tex avsmalnande körbanor, sidoförskjutning</p>	<p>Frågan om hastighetssänkning och övergångsställen hanteras inte i detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i</p>

	<p>och förhöjda gång- och cykelöverfarter.</p> <p>Föreningen har tidigare informerats om att tre övergångsställen planeras på Värmdögatan och inte bara ett (1), som plankartan visar. Detta är en förbättring, men föreningen är ändå av uppfattningen att ett gångfartsområde är den bästa lösningen</p>	<p>samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
26. Brf Doktorsgatan		
<p>a)</p>	<p><i>Påverkan då Värmdögatan öppnas för genomfartstrafik</i></p> <p>Boende på Värmdögatan i brf Doktorsgatan känner stark oro för hur parken påverkar boendemiljön.</p> <p>Ett av planens syften är att "tillskapa intressanta och inbjudande mötesplatser och rum". Men trafiklösningen kommer snarare göra så parken blir mer avskärmad än inbjudande då dagens bilfria passage från lekparken till parken försvinner. Det skapar större trafikrisker, buller och luftföroreningar.</p> <p>Att sprida ut trafiken på fler vägar är negativt för trafiksäkerhet och buller, framför allt för barn. Genom att hålla trafiken till en led bör både buller och säkerhet vara lättare att åtgärda.</p> <p>Föreningen ifrågasätter hur det ska säkerställas att tydliga platser ska skapas</p>	<p>Frågan om Värmdögatans förlängning hanteras inte i detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>

	<p>där trafik sker på gåendes villkor. Det mest säkra alternativet för passage över en trafikerad väg, är stoppljus, men det skapar istället köer för bilar, liksom dagens situation vid T-korsning vid Farstaviken.</p> <p>I ”fördjupad inriktning för planering av centrala Gustavsberg (2009)” framkommer att man ska arbeta för att begränsa buller vid källan. Detta borde dock försvåras av att ha två trafikleder som omringar parken istället för en lite större led på ena sidan om parken.</p>	
27. Nordika Fastigheter		
a)	<p><i>Synpunkter på vägnätets utformning</i></p> <p>Fastighetsägaren förespråkar utbyggnadsalternativ 1, vilket ger bäst förutsättningar för bullersituationen för kommande bostäder i centrum. En ändring önskas dock avseende placering av genomfartsgatan genom centrum.</p>	<p>Frågan om vägnätets utformning hanteras inte i detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
b)	<p><i>Dagvatten och översvämningsrisk</i></p> <p>Fastighetsägaren efterfrågar en större anpassning till kommande exploatering på grannfastigheterna, gällande dagvattenhantering och översvämningsrisk. Detta skulle kunna bidra positivt till utvecklingen av centrala Gustavsberg. Den öppna ytan bjuder på möjligheter som inte finns i områdets övriga delar.</p>	<p>Frågan om dagvattenhantering i parken hanteras inte i detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>

c)	<p><i>Ev påverkan på Ösby 1:42</i></p> <p>Fastighetsägaren uttrycker vikten av att detaljplanen för stadsparken ska utformas så att den förstärker möjligheten till utveckling av centrumfastigheten Ösby 1:42. Fastighetsägaren har fört diskussioner om att eventuellt få nyttja del av den närliggande trottoaren som i planen föreslås som Torg1 enligt plankartan, och framför synpunkt på att planen bör utformas på ett sätt så att centrumfastigheten kan utvecklas optimalt.</p>	<p>Frågan om påverkan på Ösby 1:42 berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
28. Boende i Östra Ekedal		
a)	<p><i>Stadspark och historisk vattenförbindelse</i></p> <p>Boenden anser att samrådsmaterialet för Stadsparken i stort ser trevligt och bra ut.</p> <p>Boenden påpekar att det förr fanns en vattenförbindelse mellan Ösby träsk och Fastaviken, och menar att det vore trevligt om det gick att upprätta en sådan vattenförbindelse genom detaljplaneområdet. En större damm i parken kan även fungera som målpunkt. Boenden hänvisar till kommunens arbete med Hemmesta sjöäng och att kombinationen av åtgärder för biologisk mångfald med estetik och rekreation även kan användas i Stadsparken.</p>	<p>Frågan om stadsparken berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
29. Boende i Gustavsberg, 1		

a)	<p><i>Synpunkt på namn på parken</i></p> <p>Boenden menar att det är felaktigt att kalla parken Stadsparken då Gustavsberg inte är en stad. Större vikt bör läggas vid Gustavsberg som brukssamhälle och den historia som platsen har. Boenden föreslår namnet Bruksparken.</p>	<p>Frågan om namn på parken berör inte detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.</p>
30. Boende i Gustavsberg, 2		
a)	<p><i>Medborgarnas delaktighet och förvaltningens kompetens</i></p> <p>Boenden ifrågasätter hur kommunen kommunicerar med medborgarna under framtagandet av detaljplaner, och menar att de inte blivit involverade i processen.</p> <p>Planhandläggarnas kompetens ifrågasätts.</p>	<p>Dialog med medborgare gällande samrådsförslaget har dels gjorts enligt plan- och bygglagen genom att information om samråd skickades ut till berörda och samrådet kungjordes i Dagens Nyheter och i Nacka Värmdö Posten.</p> <p>Vidare hölls Öppet hus i runda huset (biblioteket) under samrådstiden där representanter från kommunen närvarade. Planförslaget och alla bilagda handlingarna fanns att ta del av på kommunhuset Skogsbo samt på kommunens hemsida.</p> <p>Synpunkt på handläggarnas kompetens noteras.</p>
b)	<p><i>Namnsättning</i></p> <p>Ifrågasätter detaljplanens namn, och användandet av ordet ”stad” i planhandlingarna då Gustavsberg inte kan</p>	<p>Frågan om namn på parken berör inte detaljplan för Gustavsberg- Ingarös församlingsgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i</p>

	ses som en stad. Boenden föreslår en omröstning gällande den framtida parkens namn.	samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.
c)	<i>Hårdgjorda ytor</i> Ifrågasätter andelen hårdgjorda ytor kring Runda huset och hur det påverkar kulturmiljön. Påpekar vikten av Runda husets koppling till Fastaviken.	Frågan om hårdgjorda ytor vid runda huset berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingårös församlingssgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.
d)	<i>Förslag till alternativ lösning</i> Föreslår att se över möjligheten att förlägga busstorget under mark och koppla till framtida möjlig tunnelbanestation.	Frågan om busstorget berör inte detaljplan för Gustavsberg-Ingårös församlingssgård Kyrkettan. Yttrandet bemöts i samrådsredogörelse för detaljplan för Stadsparken.

Del D. Sakägare och myndigheter som inte har fått sina synpunkter tillgodosedda

Fastighetsbeteckning/myndighet	Ej tillgodosedda synpunkter
Boende på Grindstugatan (1)	Tillkommande byggnad mot Grindstugatan är för stor för att vara lämplig i kulturmiljön. Den försämrar vyer i området.
	Det är inte är lämpligt att anlägga en parkering i början av Grindstugatan då detta kan skada riksintresset.

Boende på Grindstugatan (2)	Tillkommande bebyggelse är för stor och inte bra placerade. Det kommer påverka Grindstugatans kulturmiljö negativt.
Boende på Grindstugatan (3)	Tillkommande bebyggelse är för stor och placeras för nära fastighetsgräns i norr. Det kommer påverka kulturmiljön negativt samt orsaka skuggning, insyn och utsikt.

Värmdö 2023-12-07

Samhällsbyggnadskontoret

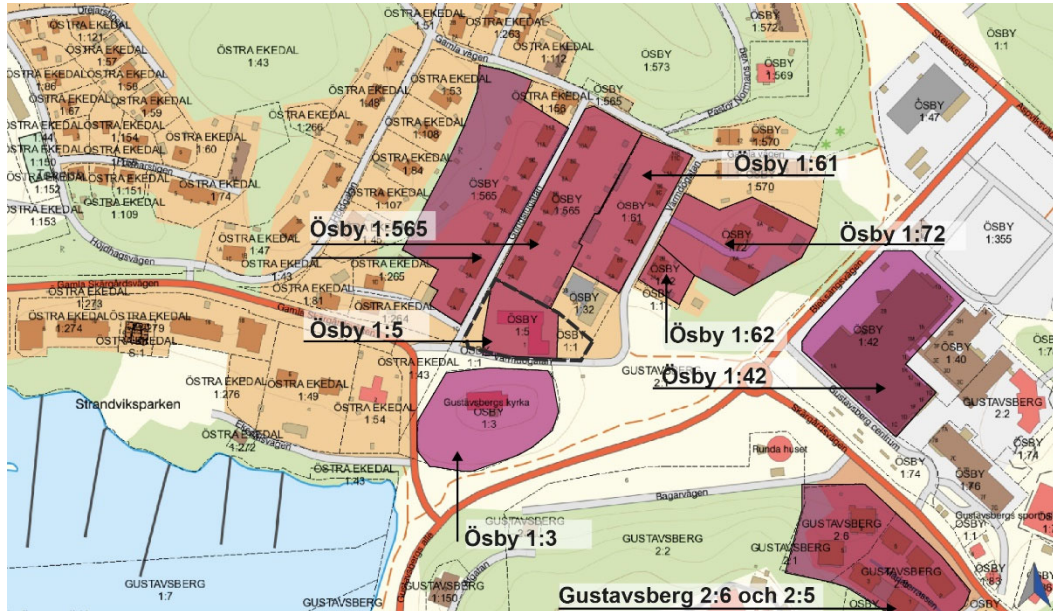
Raad Alwajid

Linnéa Olofsson

Planchef

Planarkitekt

Bilaga 1. Fastigheter, inkomna synpunkter under samrådet

På kartan är markerat de kända fastigheter där boende/fastighetsägare inkommit med synpunkter.